

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», кваліфікація: доктор філософії

Від створення Пенсійного фонду в грудні 1990 року до теперішнього часу діяльність всіх його органів та структур базуються на принципах соціальної справедливості, фінансово міцної та ефективної економіки задля покращення життя людей похилого віку та їх пенсійного забезпечення. Структура органів Пенсійного фонду України в Миколаївській області включає в себе головне управління та десять об'єднаних управлінь, для яких завжди актуальною є потреба у висококваліфікованих фахівцях, здатних професійно, самостійно та ініціативно виконувати поточні та перспективні виробничі завдання, розв'язувати комплексні проблеми галузі, приймати відповідні рішення та нести особисту відповідальність щодо їх реалізації, володіти здатністю виявляти та вирішувати проблеми, обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети.

Тому включення до освітньо-наукової програми спеціальності 051 «Економіка» таких дисциплін як «Спеціальні інформаційні системи і технології», «Державні програми соціально-економічного розвитку», «Моніторинг соціально-економічних процесів», «Стратегічне управління людськими ресурсами» забезпечує отримання таких компетентностей як: здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу; здатність до виконання наукових досліджень у сфері економіки на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. Після вивчення вищеперерахованих та інших дисциплін, передбачених рецензованою освітньо-науковою програмою випускники отримують такі програмні результати навчання як: самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження; здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз; формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері економіки; самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу; обирати методи для проведення досліджень у сфері економіки, що забезпечують досягнення поставленої мети.

Якісно підготовлені за освітньо-науковою програмою спеціальності 051 «Економіка» фахівці будуть затребувані на ринку праці м.Миколаїв загалом та головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області зокрема, оскільки вони будуть володіти спеціальними знаннями та вміннями, необхідними в регуляторній діяльності щодо публічних закупівель, очищення влади, запобігання корупції та вирішення інших викликів сучасного українського суспільства.

Враховуюче зазначене вище, можна стверджувати, що рецензована освітньо-наукова програма здатна забезпечити здобуття необхідних загальних та спеціальних фахових компетентностей здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» у Миколаївському національному аграрному університеті та покликана сприяти відповідності програмних результатів навчання до запитів потенційних роботодавців.

**Перший заступник начальника головного управління
Пенсійного фонду України в Миколаївській області**

О.Я. Кондрат

ВІДГУК-РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка

Освітня програма за спеціальністю 051 Економіка орієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які б мали глибокі знання для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в галузі знань Соціальні та поведінкові науки.

Миколаївський національний аграрний університет має у своєму арсеналі досвід, потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу аби підготувати фахівців належного рівня для виконання зазначених завдань.

Рецензована освітньо-наукова програма за спеціальністю 051 Економіка розроблена співробітниками факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу у підготовці фахівців цієї спеціальності.

Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку науково-дослідної сфери, зробити акцент на здобутті навичок та вмінь у сфері економічної науки, що передбачає перспективу зайнятості, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.

Завданням програми є також формування загально-навчальних, фахових та інтегральних компетентностей на основі засвоєного здобувачами змісту дисциплін циклів загальної, спеціальної (професійної), мовної, практичної та дослідницької підготовки, що дозволяють: самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження; здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз; мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети; розробляти проекти у сфері економіки, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для її реалізації; самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу.

Начальник Миколаївського
управління ГУ ДПС
у Миколаївській області

Купчишина Ольга

ВІДГУК-РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка

Освітня програма за спеціальністю 051 Економіка має на меті забезпечити підготовку здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня у галузі знань Соціальні та поведінкові науки.

Укладачі ОНП чітко сформулювали цілі і завдання програми, узгодивши їх із стратегічними напрямками розвитку економіки в Україні, із потребами та попитом ринку праці, зокрема в Південному регіоні, та із основними засадами освітньої діяльності Миколаївського національного аграрного університету.

Змістове наповнення ОНП чітко окреслює оперативний простір як для максимальної самореалізації у процесі навчання окремого здобувача вищої освіти, так і можливості оптимального надання освітніх послуг в галузі соціальних та поведінкових наук висококваліфікованими й авторитетними представниками професорсько-викладацького складу.

В освітньо-науковій програмі визначено програмні компетентності з огляду на види і завдання діяльності у сфері економіки. Їх розподілено на загальні та фахові компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми. Фахові компетентності мають критичний характер і можуть використовуватися у професійній діяльності майбутніх фахівців.

Навчальний план підготовки PhD освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 Економіка відповідає вимогам щодо підготовки фахівців у галузі знань Соціальні та поведінкові науки.

Послідовність вивчення дисциплін, план, графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів).

Начальник Головного
управління статистики
у Миколаївській області

Зоя Лук'яненко

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у Миколаївському національному аграрному університеті

Державна служба зайнятості України - це активний учасник ринку праці, який постійно модернізується та розвивається, втілює активні програми сприяння зайнятості населення, запроваджує нові партнерські відносини з роботодавцями, стимулює їх до створення нових робочих місць, допомагає підвищенню конкурентоспроможності безробітних на ринку праці, надає адресну допомогу у працевлаштуванні соціально незахищених категорій населення.

Відповідно до вимог сучасного ринку праці науковцями Миколаївського національного аграрного університету розроблена освітньо-наукова програма «Економіка», мета якої - підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів, які здатні на високому професійному рівні вирішувати покладені на них завдання, відповідно до викликів і запитів українського суспільства. У програмі передбачені складники професійної компетентності, які чітко відповідають програмним результатам навчання.

Особливо важливими, на наш погляд, є включення до освітньо-наукової програми таких дисциплін як «Інституціональна економіка», «Соціальна економіка», «Стратегічне управління людськими ресурсами», завдяки яким здобувачі вищої освіти навчаються здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз; демонструвати навички гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших; самостійно формулювати виробничі задачі та розробляти шляхи їх розв'язання, об'єднувати знання різних наукових сфер, застосувати системний підхід; обирати методи для проведення досліджень у сфері економіки, що забезпечують досягнення поставленої мети; отримувати та використовувати наукові результати у сфері економіки для розв'язання актуальних проблем. Передбачено також курс «Організація і проведення навчальних занять», що покликаний формувати здатність до викладацької та педагогічної роботи, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до мотивації та досягнення спільної мети; здатність самостійно працювати та відповідати за навчання інших, що є надзвичайно важливим і потрібним у процесі модернізації та активної діяльності Миколаївського обласного центру зайнятості. Варто відзначити передбачений в освітньо-науковій програмі цикл мовної підготовки, що сприятиме не тільки значній конкурентоспроможності підготовлених фахівців, а й дозволить краще розуміти міжнародну співпрацю, розробляти та допомагати в реалізації відповідних програм розвитку.

Вважаємо, що освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті покликана сприяти формуванню фахівців економічної сфери, які відповідають зростаючому попиту на ринку праці.

**Директор Миколаївського
обласного центру зайнятості**

ОБОРОНЬКО Д.М.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у Миколаївському національному аграрному університеті

Зростання економіки України найбільше підтримано збільшенням обсягів сільського господарства. Проте успіхи рослинництва не забезпечують зростання грошових надходжень у країну, а значить — і ресурсів для споживчого попиту, розвитку економіки в цілому. Причина полягає в сировинному характері аграрної продукції (з низькою доданою вартістю), ціна на яку падає на світових ринках. В підсумку українські виробники не можуть компенсувати негативний торговельний баланс (імпортуємо в доларах більше, ніж експортуємо). Таку недостачу Україна покриває за кошти нових зовнішніх кредитів, які витрачаються не на розвиток, а на стабілізацію фінансової ситуації. Тому надзвичайно важливим є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі економіки, які, враховуючи реалії СЬОГОДЕННЯ, продовжать формування конкурентоспроможної ЕКОНОМІКИ як окремих підприємств, так і країни в цілому.

Забезпечують отримання найбільш важливих кваліфікаційних характеристик випускників освітньо-наукової програми вивчення ними таких дисциплін як «Вступ до спеціальності «Економіка», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності», «Інноваційна політика» та «Іноземна мова за професійним спілкуванням», адже фахівець з економіки в сучасних умовах має вміти застосовувати навички пошуку, обробки та систематизації різносторонньої інформації з різних джерел та виділення серед значного її масиву найбільш важливої для конкретного моменту діяльності підприємства; володіти сучасними знаннями в сфері економіки, адаптовувати їх до реалій українського бізнесового середовища та застосовувати для підвищення конкурентоспроможності підприємства; розуміти необхідність запровадження в практичну діяльність досягнень науки і техніки, обґрунтовувати їх економічну доцільність; розробляти різні економічні проєкти, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для їх реалізації; вільно володіти іноземною мовою як для пошуку і обробки інформації, так і для спілкування з потенційними клієнтами та партнерами.

Наведені результати навчання освітньо-наукової програми «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті забезпечують необхідні для роботодавців кваліфікаційні характеристики випускників, що дасть змогу більш ефективно використовувати їх потенціал.

Голова ФГ «Люкс-Агро»

В.П.Поліщук

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Економіка»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 «Економіка»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 «Соціальні та поведінкові науки»
КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії зі спеціальності «Економіка»

Агропромисловий комплекс регіону потребує фахівців економічних спеціальностей, здатних професійно та компетентно виконувати виробничі завдання, самостійно та ініціативно приймати рішення, нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. Рецензована освітньо-наукова програма «Економіка» покликана формувати саме такі затребувані компетентності.

Найважливішими, з нашої точки зору, є включені в освітньо-наукову програму дисципліни «Системний підхід використання методів математичного моделювання», «Управління науковими проектами», «Державні програми соціально-економічного розвитку», «Економічна безпека національної економіки», оскільки завдяки їм формуються здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу, здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження. Випускник, який успішно освоїв вищевказані та інші дисципліни освітньо-наукової програми «Економіка», володітиме значними результатами навчання, знаннями та навичками, які є затребуваними апаратом та структурними підрозділами облдержадміністрації: виконувати економічні дослідження на високому рівні, досягати поставлених результатів, створювати нові знання, розв'язувати актуальні проблеми сфери економіки; самостійно формулювати певні виробничі та аналітичні задачі, розробляти стратегії їхнього розв'язання, вдало та системно поєднувати знання різних наукових сфер; демонструвати навички самостійного виконання досліджень різних соціально-економічних процесів та явищ, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

Миколаївський національний аграрний університет володіє достатніми кадровими, матеріально-технічними, навчально-методичними та фінансовими ресурсами для реалізації освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка». Випускники рецензованої освітньо-наукової програми відповідають сучасним потребам установ та організацій державного та місцевого управління та є затребуваними в цій сфері.

Начальник відділу
бюджетного фінансування,
бухгалтерського обліку та звітності
департаменту агропромислового розвитку
Миколаївської обласної державної адміністрації

I.I. Потриваєв

Бізнес-проект
Товариство з обмеженою відповідальністю
з місцем реєстрації у м. Миколаїв
в. М. Г. М. Ш. М. Ш. М. Ш.

54030, Україна, м. Миколаїв, а/с 11
вул. Потьомкінська, 41
Тел./факс +38 (0512) 47-33-77
Тел. +38 (0512) 47-33-13
e-mail: office@rtpp.com.ua

www.rtpp.com.ua

54030, Ukraine, Mykolaiv, P.O.Box 11
41 Potyomkinskast.
Tel/fax +38 (0512) 47-33-77
Tel. +38 (0512) 47-33-13
e-mail: office@rtpp.com.ua

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у Миколаївському національному аграрному університеті

Регіональна торгово-промислова палата Миколаївської області (РТПП) - це недержавна самоврядна некомерційна організація, найбільше регіональне ОБ'ЄДНАННЯ підприємців, місія якої полягає у створенні ділового союзу, що об'єднує організації й підприємства з метою розвитку миколаївського регіону й інтеграції його у світову економічну систему, що надає унікальний комплекс послуг, необхідних для успішного бізнесу. Структура РТПП включає в себе відділ сертифікації і декларування, відділ експертизи, відділ ділової інформації та освітніх програм, відділ підтримки підприємництва та розвитку бізнесу, відділ міжрегіонального співробітництва, відділ міжнародних економічних зв'язків, відділ інформаційних технологій та інші.

Для установи актуальною є потреба у висококваліфікованих фахівцях, здатних професійно та самостійно виконувати поточні та перспективні завдання, розв'язувати комплексні проблеми регіону та галузей, приймати відповідні рішення та нести особисту відповідальність щодо їх реалізації, володіти здатністю виявляти та вирішувати проблеми, обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети.

Саме тому, доцільним, на нашу думку, є включення до освітньо-наукової програми «Менеджмент» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких курсів як «Механізм консалтингової підтримки підприємств», «Функції і концепції міжнародного менеджменту», «Принципи управління інформаційним забезпеченням підприємств», «Реєстрація прав інтелектуальної власності», що забезпечує отримання необхідних компетентностей (здатність до критичного мислення, генерування нових складних ідей; здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень; здатність спілкуватись з науковою спільнотою державною, англійською та/або іншою іноземною мовою; здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності; здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту; здобуття глибинних знань з менеджменту, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією), вмінь та навичок (вміння формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту, організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики, здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту, демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі, діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження).

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти рекомендована до реалізації у освітньому процесі для підготовки аспірантів, як така, що відповідає поставленій меті; передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності; передбачає **набуття здобувачами вищої освіти не лише програмованих результатів навчання, але й соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям.**

Начальник відділу ділової інформації і освітніх програм
Регіональної торгово-промислової палати
Миколаївської області

І.Б. Скорбіліна

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» у Миколаївському національному аграрному університеті

Сучасна діяльність сільськогосподарських товаровиробників України відзначається нестабільними умовами господарювання, реформуванням цілої низки державних інституцій та сфер діяльності, що накладає свої вимоги до фахівця економічного профілю, який повинен вміти орієнтуватися у швидкозмінному зовнішньому середовищі, опрацьовувати великі масиви інформації, володіти навичками ділового спілкування, командної роботи та пошуку потенційних партнерів. Саме таких висококваліфікованих випускників готує Миколаївський національний аграрний університет за освітньо-науковою програмою «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Укладачі освітньо-наукової програми чітко сформулювали цілі і завдання програми, узгодивши їх із стратегічними напрямками розвитку економіки, потребами ринку праці та з основними засадами діяльності Миколаївського національного аграрного університету. Змістове наповнення освітньо-наукової програми чітко окреслюють як можливості оптимального надання освітніх послуг в галузі економіки висококваліфікованими й авторитетними представниками професорсько-викладацького складу, так і можливості самореалізації окремого здобувача вищої освіти завдяки дисциплінам вільного вибору.

Особливо важливими, на наш погляд, є включення до освітньо-наукової програми таких дисциплін як «Державні програми соціально-економічного розвитку», «Антимонопольна політика та механізм її реалізації», завдяки яким здобувачі вищої освіти навчаються здійснювати повний та різносторонній пошук інформації щодо особливостей державного регулювання економіки та оцінювати реальні можливості сільськогосподарського товаровиробника в діючих політичних умовах. Корисними для майбутніх економістів, на наш погляд, є дисципліни «Інноваційна політика в аграрному секторі економіки» та «Іноземна мова за професійним спрямуванням», які допоможуть краще розуміти міжнародну співпрацю, залучати не лише вітчизняних а й закордонних інвесторів, розробляти та допомагати в реалізації відповідних програм розвитку.

Вважаємо, що освітньо-наукова програма «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті покликана сприяти формуванню фахівців економічної сфери, які відповідають зростаючому попиту на ринку праці.

Голова фермерського господарства «Х.А.С.»

Христенко А.С.